FotoCatalog

Manual d'ús

PART 2

Catàleg

Organització, cerca, etiquetatge i gestió de fotografies

1. Concepte general del catàleg

FotoCatalog treballa amb un únic catàleg global. No cal crear un catàleg separat per a cada viatge, any, càmera o disc. Es poden incorporar carpetes i unitats diferents en moments diferents i totes les fotografies passen a formar part de la mateixa base de dades.

El catàleg no és una còpia de les fotografies. FotoCatalog desa informació sobre els fitxers, les seves ubicacions, les metadades, les etiquetes i els ajustos de treball, però els originals continuen als directoris on ja eren.

> **Idea clau:** es pot catalogar D:\Foto avui, un disc extern demà i una ruta de xarxa més endavant. Tot queda integrat al mateix catàleg, sense necessitat de reorganitzar físicament les imatges.

2. Escanejar i actualitzar directoris

L'entrada principal de fotografies al catàleg és l'acció «Escanejar carpeta». Aquesta ordre permet seleccionar una carpeta, una unitat sencera o una ubicació accessible des de Windows.

2.1. Què fa un escaneig

- Recorre la carpeta seleccionada i les seves subcarpetes.
- Identifica els fitxers d'imatge compatibles.
- Incorpora al catàleg els fitxers nous.
- Actualitza la informació dels fitxers ja coneguts.
- Llegeix les metadades necessàries, com la data de captura i la càmera.
- Construeix o actualitza les fotografies lògiques, per exemple agrupacions RAW + JPG.
- Detecta fitxers que abans existien i ara no són accessibles.

2.2. Es pot escanejar més d'una ubicació

Sí. L'escaneig no substitueix el que ja hi havia al catàleg. Cada nova ubicació s'afegeix al conjunt existent. Això permet treballar amb discos interns, discos USB, carpetes personals o unitats de xarxa dins d'un mateix FotoCatalog.

2.3. Tornar a escanejar

Es pot tornar a escanejar una ubicació quan s'hi hagin afegit fotografies, se n'hagin eliminat o s'hagin produït canvis. FotoCatalog actualitza l'inventari sense duplicar les fotografies ja conegudes.

> **Recomanació:** si s'han fet molts canvis físics fora de FotoCatalog, convé tornar a escanejar la carpeta o unitat afectada.

3. Fotografies lògiques i fitxers físics

FotoCatalog diferencia entre una fotografia lògica i els fitxers físics que la formen. Això és especialment útil quan una mateixa presa existeix en més d'un format.

Per exemple, una presa pot tenir un fitxer NEF i un JPG. FotoCatalog pot mostrar aquesta presa com una sola fotografia a la galeria, però conserva l'accés als dos fitxers físics.

- La Galeria evita duplicar visualment la mateixa presa quan hi ha RAW + JPG.
- El visor permet consultar els fitxers físics associats.
- Les operacions de fitxer poden actuar sobre un fitxer concret o sobre el grup, segons l'acció disponible.
- L'edició pot treballar directament amb RAW sense obligar a crear prèviament un JPG.

4. Vistes principals del catàleg

FotoCatalog permet arribar a les mateixes fotografies des de diferents punts de vista. Canvia la manera de navegar, no el catàleg que hi ha al darrere.

4.1. Galeria

És la vista general de les fotografies del catàleg. Mostra les miniatures i permet cercar, ordenar, filtrar, seleccionar i obrir fotografies.

- Mostra una miniatura per fotografia lògica.
- Indica quan una fotografia té diversos fitxers associats.
- Mostra informació bàsica com data, càmera i algunes etiquetes.
- Permet canviar la mida de les miniatures.

4.2. Carpetes

Permet navegar segons l'estructura física de directoris. En seleccionar una carpeta es mostren les fotografies que hi pertanyen i, segons la vista, també les de les seves subcarpetes.

Aquesta vista és útil quan es vol treballar seguint l'organització original del disc, per exemple un viatge o una sessió guardats dins d'una carpeta concreta.

4.3. Dates

Organitza les fotografies a partir de la data de captura disponible a les metadades. Es pot navegar per any, mes o dia.

És útil per localitzar una sessió quan es recorda quan es va fer però no en quina carpeta està guardada.

4.4. Càmeres

Agrupa les fotografies segons la marca i el model de càmera detectats a les metadades. Permet veure totes les imatges fetes amb una càmera determinada.

4.5. Etiquetes

Mostra les etiquetes existents i permet entrar a les fotografies associades a cadascuna. Les etiquetes són una de les eines principals per donar una organització transversal al catàleg, independent de carpetes, dates o càmeres.

5. Controls comuns de visualització

Les principals galeries comparteixen controls perquè la forma de treball sigui coherent entre vistes.

5.1. Ordena

- Més recents.
- Més antigues.
- Nom A → Z.
- Nom Z → A.

L'ordenació s'aplica a la consulta, de manera que les pàgines que es carreguen mantenen l'ordre correcte.

5.2. Mostra

El filtre «Mostra» permet limitar temporalment el conjunt visible, per exemple segons si les fotografies tenen data o segons si formen part d'un grup de fitxers.

5.3. Mida

Permet canviar la densitat de la galeria utilitzant miniatures petites, normals o grans. Aquest canvi només afecta la visualització.

6. Paginació: «Carrega'n més» i «Carrega totes»

Per mantenir la galeria ràpida, FotoCatalog no carrega necessàriament totes les fotografies d'un conjunt de cop. La càrrega es fa per blocs.

6.1. Carrega'n més

Afegeix el següent bloc de fotografies a les que ja són visibles. És l'opció recomanada per navegar per conjunts grans sense consumir recursos innecessàriament.

6.2. Carrega totes

Quan hi ha una cerca activa, es pot carregar d'una sola vegada tot el conjunt de resultats. FotoCatalog continua llegint internament els blocs necessaris fins que no en queden més.

> **Atenció:** si una cerca retorna milers de fotografies, «Carrega totes» pot requerir més memòria i més temps de càrrega que «Carrega'n més».

7. Selecció de fotografies

La selecció múltiple permet aplicar accions a un conjunt de fotografies sense haver d'operar una per una.

7.1. Selecció individual i per rang

- Es poden marcar fotografies individualment des de la galeria.

- La selecció amb Majús/Shift permet seleccionar un rang continu entre dues fotografies.
- «Selecciona les visibles» marca totes les fotografies que estan carregades en aquell moment.
- «Neteja selecció» elimina la selecció actual.

La selecció només afecta les fotografies carregades i visibles en aquell moment. Si una cerca té més resultats pendents, cal carregar-los abans si es vol actuar sobre tots.

8. Etiquetes

Les etiquetes permeten descriure el contingut o el context de les fotografies i després recuperar-les amb molta més flexibilitat que utilitzant només carpetes.

8.1. Etiquetes del sistema i etiquetes de l'usuari

FotoCatalog disposa d'un conjunt d'etiquetes generals del sistema, pensades per cobrir conceptes habituals com persones, paisatge, animals, platja, mercat o ruïnes. A més, l'usuari pot crear les seves pròpies etiquetes.

Les etiquetes personals són especialment útils per a noms de llocs, viatges, persones, projectes o qualsevol classificació pròpia.

8.2. Etiquetatge manual

Amb una o diverses fotografies seleccionades es pot utilitzar l'acció «Etiquetar» per assignar etiquetes manualment. Una mateixa fotografia pot tenir tantes etiquetes com calgui.

També es poden aplicar etiquetes a tot un conjunt seleccionat, per exemple totes les fotografies d'una carpeta de Madeira amb les etiquetes «Madeira», «Illes» i «Atlàntic».

8.3. Eliminar etiquetes

Les etiquetes assignades es poden retirar de les fotografies. Les etiquetes creades per l'usuari també es poden eliminar del catàleg quan ja no són necessàries. Les etiquetes pròpies del sistema es mantenen disponibles.

9. Suggeriments intel·ligents d'etiquetes

FotoCatalog pot analitzar visualment un conjunt de fotografies i proposar etiquetes. Aquesta funció serveix com a ajuda: cap suggeriment queda assignat definitivament sense confirmació de l'usuari.

9.1. Sobre quin conjunt funciona

Els suggeriments no estan limitats a una carpeta. Es poden aplicar sobre qualsevol conjunt de fotografies que l'usuari hagi definit, especialment una selecció manual, però també sobre resultats d'una cerca o d'altres vistes del catàleg.

9.2. Flux de treball

1. Seleccionar el conjunt de fotografies que es vol analitzar.
2. Prémer «Suggerir etiquetes».

3. Executar l'anàlisi visual.
4. Revisar les miniatures i les etiquetes proposades per a cada fotografia.
5. Mantenir, desmarcar o afegir etiquetes segons convingui.
6. Aplicar decisions en massa quan diverses fotografies comparteixen la mateixa etiqueta.
7. Confirmar els canvis.

Fins que no es confirma, les propostes són només suggeriments temporals.

9.3. Com funciona l'anàlisi

L'anàlisi visual utilitza un model local que compara la imatge amb conceptes de text. El procés pot utilitzar la GPU quan és possible i disposa d'un mode alternatiu per CPU.

FotoCatalog incorpora també filtres de coherència per reduir falsos positius coneguts. Per exemple, intenta evitar que fotografies de persones siguin interpretades com a fauna regional o que una construcció senzilla però intacta sigui marcada com a ruïna.

Tot i aquestes millores, el sistema no és infal·lible. L'objectiu és accelerar l'etiquetatge, no substituir la revisió humana.

10. Aprenentatge a partir de les correccions

FotoCatalog pot aprendre de la manera com es revisen els suggeriments visuals. Aquest aprenentatge és local i queda guardat a la base de dades del catàleg.

10.1. Què aprèn

- Si una etiqueta visual suggerida es manté i es confirma, compta com una acceptació.
- Si una etiqueta visual suggerida es desmarca abans de confirmar, compta com un rebuig.
- Les etiquetes afegides manualment no entren en aquest aprenentatge.
- Les etiquetes procedents de carpeta o metadades tampoc no modifiquen l'aprenentatge visual.

10.2. Efecte de l'aprenentatge

L'efecte és deliberadament conservador. Una o dues correccions no canvien el comportament. Cal acumular diverses decisions abans que una etiqueta rebi una petita correcció de confiança.

L'aprenentatge no reentrena el model visual. Només ajusta lleugerament la prioritat dels suggeriments futurs. Això permet que FotoCatalog s'adapti a l'ús real sense fer el sistema inestable.

11. Cerca

11.1. Cerca general

La barra de cerca permet localitzar fotografies utilitzant text relacionat amb el nom lògic, el nom del fitxer, la ruta, la càmera, la data i les etiquetes confirmades.

La cerca és útil quan es recorda una paraula concreta però no es vol navegar manualment per les diferents vistes.

11.2. Cerca avançada

La cerca avançada permet construir una selecció utilitzant criteris explícits del catàleg. És especialment útil quan es vol combinar etiquetes amb any o càmera.

- Etiquetes: es poden seleccionar una o diverses.
- Mode «totes»: la fotografia ha de complir totes les etiquetes seleccionades.
- Mode «qualsevol»: n'hi ha prou que compleixi una de les etiquetes seleccionades.
- Any: permet restringir els resultats a un any concret.
- Càmera: permet restringir els resultats a un model de càmera concret.

FotoCatalog mostra l'expressió de cerca que es generarà abans d'executar-la. Un cop aplicada, els resultats apareixen a la Galeria.

> **Important:** les etiquetes seleccionades a la cerca avançada es tracten com a criteris d'etiqueta, no simplement com a paraules soltes del nom del fitxer.

12. Operacions sobre fotografies i fitxers

Quan hi ha una selecció de fotografies, FotoCatalog mostra una barra d'accions agrupades per tipus. Els colors ajuden a distingir la naturalesa de cada operació.

12.1. Accions de selecció

Els controls de selecció es mostren en blau. Inclouen accions com «Selecciona les visibles» i «Neteja selecció».

12.2. Etiquetatge

Les accions relacionades amb etiquetes es mostren en verd. Inclouen l'etiquetatge manual i els suggeriments d'etiquetes.

12.3. Fitxers i exportació

Les operacions de fitxer es mostren en color ambre. Segons el context, inclouen copiar, moure, canviar de nom, redimensionar o exportar.

12.4. Paperera

La paperera es diferencia en vermell perquè és una operació potencialment destructiva. FotoCatalog envia el fitxer a la Paperera de Windows en lloc d'eliminar-lo directament sempre que aquesta sigui l'acció disponible.

13. Fitxers físics al visor

En obrir una fotografia, el visor permet consultar els fitxers físics associats. Això és especialment útil en fotografies agrupades, com RAW + JPG.

Des d'aquesta zona es poden fer operacions específiques sobre un fitxer físic, com canviar-ne el nom, copiar-lo, moure'l, exportar-lo o enviar-lo a la paperera.

14. Exportació

L'exportació crea una nova còpia de la fotografia en el format i mida escollits. Segons el context, es pot exportar en formats com JPG, PNG o TIFF.

- Es pot mantenir la mida original o limitar el costat llarg.
- En formats que ho permeten es pot ajustar la qualitat.
- Es poden copiar les etiquetes confirmades a la fotografia exportada quan l'exportació s'afegeix al catàleg.
- Es pot decidir si la nova fotografia exportada s'afegeix o no al catàleg.

Aquesta última opció és útil quan només es vol crear una còpia externa per enviar, publicar o copiar a una memòria USB.

15. Fotografies i fitxers no disponibles

Si FotoCatalog tenia catalogat un fitxer però aquest ja no és accessible en la seva ubicació, pot aparèixer a la secció «No disponibles». Això pot passar, per exemple, si un disc extern està desconnectat o una ubicació de xarxa no està disponible.

Un fitxer marcat com a no disponible no implica necessàriament que s'hagi esborrat. Pot tornar a aparèixer com a actiu quan la ubicació torni a estar disponible i s'actualitzi el catàleg.

16. Flux de treball recomanat

8. Escanejar les carpetes o unitats que es vulguin incorporar.
9. Navegar per Galeria, Carpetes, Dates o Càmeres per localitzar conjunts de fotos.
10. Utilitzar la selecció múltiple quan calgui treballar amb diverses fotografies.
11. Assignar etiquetes manuals als conjunts fàcils d'identificar.
12. Utilitzar «Suggerir etiquetes» per accelerar l'etiquetatge visual.
13. Revisar sempre els suggeriments abans de confirmar-los.
14. Utilitzar la cerca general o avançada per recuperar conjunts de fotografies.
15. Utilitzar còpia, moviment o exportació només quan calgui modificar o crear fitxers físics.

17. Exemples pràctics

17.1. Etiquetar un viatge

Seleccionar les fotografies del viatge, aplicar en massa les etiquetes generals del lloc i després utilitzar els suggeriments visuals per afegir conceptes com persones, paisatge, animals, mercat o arquitectura.

17.2. Trobar fotos concretes

Si es busquen, per exemple, fotografies etiquetades amb «Madeira» fetes en un any concret, es pot utilitzar la cerca avançada combinant l'etiqueta i l'any.

17.3. Preparar fotos per compartir

Seleccionar les fotografies, exportar-les a JPG amb una mida adequada i desmarcar «Afegeix l'exportació al catàleg» si només es volen crear còpies externes.

18. Resum de la Part 2

- FotoCatalog manté un únic catàleg global amb fotografies de moltes ubicacions.
- Els escaneigs actualitzen el catàleg sense obligar a moure els originals.
- RAW + JPG poden quedar agrupats com una sola fotografia lògica.
- Galeria, Carpetes, Dates, Càmeres i Etiquetes són diferents maneres de navegar pel mateix catàleg.
- La selecció múltiple permet etiquetar i operar sobre conjunts de fotografies.
- Els suggeriments visuals sempre requereixen confirmació.
- FotoCatalog aprèn gradualment de les correccions dels suggeriments visuals.
- La cerca avançada combina etiquetes, any i càmera.
- Les cerques grans poden carregar-se per blocs o amb «Carrega totes».
- Les operacions de còpia, moviment, canvi de nom, exportació o paperera actuen sobre fitxers físics.

L'edició i el revelatge de fotografies s'expliquen a la Part 3 del manual.